

Urząd Regulacji Energetyki

<https://www.ure.gov.pl/pl/urząd/informacje-ogolne/aktualnosci/9279,Okiem-regulatora-Rafal-Gawin-o-rynku-energii-w-2020-roku-i-wyzwaniach-stojacych-.html>
17.04.2024, 15:33

Strona znajduje się w archiwum.

Okiem regulatora: Rafał Gawin o rynku energii w 2020 roku i wyzwaniach stojących przed sektorem

Równoważenie interesów odbiorców i przedsiębiorstw energetycznych, przy zagwarantowaniu mechanizmów konkurencji rynkowej oraz dbanie o rozwój całego sektora, to nadrzędne cele działań Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Coraz bardziej dynamiczne zmiany, jakim podlega rynek energii, niosą nowe wyzwania dla wszystkich uczestników rynku, w tym również dla organów regulacyjnych.

Co przyniósł nam 2020 rok?

Prawie 13 miliardów na wsparcie producentów zielonej energii. Słońce dogania wiatr

W roku 2020 Prezes URE po raz piąty [ogłosił aukcje na sprzedaż energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych](#). Do sprzedaży przeznaczono w sumie blisko 75,3 TWh energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych o łącznej wartości ponad 27,4 mld zł. W wyniku rozstrzygnięcia wszystkich aukcji [zakończono blisko 54,5 TWh mocy \(72 proc. możliwej do zakontraktowania energii\) za ponad 12,9 mld zł](#) (wykorzystano 47 proc. dostępnych środków).

Tradycyjnie już największą popularnością cieszyły się aukcje dedykowane projektom elektrowni wiatrowych oraz instalacjom fotowoltaicznym. Po raz pierwszy w historii systemu aukcyjnego, w koszyku dedykowanym dużym obiektom instalacje fotowoltaiczne zrównały się liczbą ofert oraz mocą zainstalowaną z elektrowniami wiatrowymi.

- Doświadczenia ubiegłorocznych aukcji wskazują na dwa trendy. Po pierwsze: istotne spowolnienie w rozwoju nowych projektów wiatrowych, co przypisać należy ograniczeniom wynikającym z tzw. ustawy odległościowej. Z drugiej strony, malejące koszty instalacji fotowoltaicznych, nowe rozwiązania techniczne, duża liczba potencjalnych lokalizacji oraz w zasadzie nieograniczone możliwości skalowania projektów, będą dynamizować rozwój energetyki słonecznej. W tym kontekście pojawia się uzasadnienie do rewizji koszyków aukcyjnych, w tym promujących rozwiązania bardziej dopasowane do uwarunkowań pracy systemu elektroenergetycznego, jak np. instalacje hybrydowe. Ponadto, parametry sprzedaży energii elektrycznej przyjmowane dla poszczególnych technologii powinny być współmierne do możliwości rynkowych, tj. skali określonego rodzaju projektów – podsumował Rafał Gawin, Prezes URE.

Taryfa EuRoPol Gaz wchodzi w życie wyrokiem sądu

W 2020 roku, z uwagi na odwołania EuRoPol Gaz od decyzji Prezesa URE zatwierdzających taryfy tego przedsiębiorstwa na lata 2018-2020, spółka stosowała taryfę za usługi przesyłania gazu ziemnego wysokometanowego polskim odcinkiem systemu gazociągów tranzytowych Jamał-Europa zatwierdzoną przez regulatora w grudniu 2016 r., tj. taryfę na 2017 rok. 28 grudnia 2020 roku [Sąd Apelacyjny przyznał rację Prezesowi URE i w całości oddalił apelację EuRoPol Gaz](#). Wyrok jest prawomocny i tym samym taryfa zatwierdzona przez regulatora na 2020 rok weszła do stosowania z dniem ogłoszenia wyroku.

Czas na... CIEPŁOWNICTWO

- Jednym z celów strategicznych Urzędu jest prowadzenie jak najbardziej skutecznych i szytych na miarę działań informacyjnych adresowanych do branży – mówi Prezes Gawin.

W minionym roku URE zainicjował cykl spotkań z branżą ciepłowniczą. Pierwsze ze spotkań poświęcone było [przygotowanym przez praktyków URE wytycznym dla przedsiębiorców wnioskujących o zatwierdzenie taryfy dla ciepła](#), których celem jest usprawnienie procesu taryfowego.

- Model regulacji taryf dla ciepła był przez wiele lat adekwatny do tego, co działo się w sektorze. Jednak wtedy nie było wyzwań, z jakimi obecnie mierzy się ciepłownictwo – zaznacza Rafał Gawin. - Temat taryf dla ciepła jest niezmiennie przedmiotem publicznej dyskusji oraz postulatów przedstawicieli sektora. Jednocześnie wszyscy mamy świadomość, że przed polskim ciepłownictwem stoi ogromne wyzwanie związane z procesem transformacji, wymuszonym przede wszystkim polityką klimatyczną, w tym zaostrzającymi się wymogami środowiskowymi oraz rosnącym kosztem zakupu uprawnień do emisji CO2.

Polityka regulacyjna wymaga dostosowania do zmian w otoczeniu rynkowym, szczególnie w obszarze inwestycyjnym.

- Chcielibyśmy skupić się na promowaniu określonych efektów wynikających z inwestycji, a nie jedynie na samym procesie inwestowania - podkreśla Prezes URE. Oznacza to wprowadzenie wymiaru jakościowego do polityki regulacyjnej także w sektorze ciepłowniczym.

- Jeśli mamy wspierać dane zadania inwestycyjne, musimy mieć możliwość ich stałego monitorowania i rozliczania w określonych harmonogramach czasowych. Wymaga to spojrzenia na inwestycje w długim horyzoncie czasowym, tak aby móc również ocenić jaki będzie długofalowy skutek ewentualnego zaniechania inwestycji dla odbiorców końcowych.

Jednym z celów URE jest także wspieranie i promowanie wytwarzania energii elektrycznej i

ciepła w jednostkach kogeneracji (Combined Heat and Power, CHP). W 2020 roku Urząd przygotował dwa opracowania dla przedsiębiorców zainteresowanych różnymi formami wsparcia w sektorze ciepłownictwa. Pierwsze z nich – „Dlaczego kogeneracja?” - omawia systemy wsparcia dla przedsiębiorstw ciepłowniczych wytwarzających energię elektryczną i ciepło w jednostkach kogeneracji, takie jak premia gwarantowana i premia kogeneracyjna. Opracowanie było prezentowane podczas grudniowych warsztatów URE dla branży ciepłowniczej, [dostępne jest również na stronie URE](#). Drugie to [poradnik dla podmiotów zainteresowanych udziałem w aukcji CHP](#). To zestaw praktycznych wskazówek i podpowiedzi, jak właściwie wypełnić oferty do aukcji kogeneracyjnych.

Stabilność przychodów na inwestycje dla dystrybutorów energii

W grudniu 2020 r. [weszła w życie zmiana rozporządzenia taryfowego, która wprowadziła nowe narzędzie w kształtowaniu taryf dla przedsiębiorstw infrastrukturalnych](#): tzw. konto regulacyjne. Ponadto, w ramach współpracy z operatorami systemów dystrybucyjnych, rozpoczęły się prace nad zmianą sposobu planowania inwestycji i wynagradzania z zaangażowanego kapitału. Zmiany te mają na celu zapewnienia stabilności warunków prowadzenia inwestycji, jak również wynagradzania efektów ich realizacji w powiązaniu z celami określonymi w krajowej i europejskiej polityce klimatyczno-energetycznej. Tym samym regulacja w obszarze prowadzenia inwestycji zmierza w kierunku regulacji jakościowej.

- Zatwierdzając dystrybutorom taryfy na 2021 rok po raz pierwszy uwzględniliśmy w nich zaliczkę na konto regulacyjne, które pozwoli OSD na stabilizację i przewidywalność przychodów, a tym samym zwiększy stabilność prowadzonej działalności. Utrzymaliśmy także stopę wynagradzania z zaangażowanego kapitału na poziomie roku 2020. Zatwierdzając taryfy uwzględniliśmy również dodatkowe wynagrodzenia dla tych inwestycji, których realizacja wspiera politykę energetyczną Polski – podsumowuje Prezes URE.

- Biorąc pod uwagę wyzwania stojące przed OSD, chociażby w związku z coraz szybszym rozwojem energetyki rozproszonej, nowe podejście do procesu taryfowania ma kluczowe znaczenie. Jeśli bowiem podmiot świadczący usługi dystrybucyjne nie ma pokrytych kosztów uzasadnionych – zwykle ogranicza inwestycje. A skoro w kolejnej dekadzie, czy nawet dekadach, mamy zagwarantować odpowiednio wysoki poziom inwestycji OSD, niezbędne jest zapewnienie stabilizacji przychodów

pokrywających koszty uzasadnione - dodaje Rafał Gawin.

T jak transformacja

- Transformacja energetyczna to wyzwanie, również społeczne, które warunkuje dalszy rozwój gospodarczy i cywilizacyjny. Dlatego ważne jest zaplanowanie tego procesu z uwzględnieniem zapewnienia źródeł finansowania, w tym wykorzystanie środków europejskich na sprawiedliwą transformację. Jednocześnie konieczność przeprowadzenia wielu kosztownych inwestycji zastępujących dotychczasowe źródła energii mniej emisyjnymi, nie musi oznaczać znaczącego wzrostu cen energii elektrycznej i ciepła. Jednym z czynników, który może wpłynąć na poziom cen, będzie bowiem towarzyszący rozwojowi OZE postęp techniczny wytwarzania i technologii magazynowania energii oraz niższe koszty produkcji. Ważne jest, aby punktem odniesienia była prognoza skutków zaniechania inwestycji
- wskazuje Rafał Gawin.

W kierunku nowego modelu rynku energii

Sektor energetyki sieciowej stoi dziś przed ogromnym wyzwaniem inwestycyjnym związanym z potrzebą integracji rosnącej liczby źródeł rozproszonych, koniecznością zwiększenia elastyczności systemu elektroenergetycznego, poprawą funkcjonalności w zakresie sterowania i zarządzania siecią oraz automatyzacją procesów

Dystrybutorzy muszą sprostać wyzwaniu jakim jest przystosowanie systemu do całkiem nowego modelu funkcjonowania rynków detalicznych. Dotychczasowa działalność OSD była skoncentrowana głównie na zapewnieniu niezawodności dostaw energii, czyli przede wszystkim na aspektach technicznych. Nowe otoczenie regulacyjne - jak np. wdrażane rozwiązania z pakietu „Czysta energia dla Europejczyków” - w centrum stawia konsumentów i prosumentów, czyli klientów OSD.

Rozwój energetyki rozproszonej, w tym prosumenckiej, całkowicie zmienia charakter sektora dystrybucji. Operatorzy systemów dystrybucyjnych stają się animatorami rynku. To od sprawności ich działań w dużej mierze zależeć będzie funkcjonowanie rynku. Dotyczy to

również nowych podmiotów, takich jak np. obywatelskie społeczności energetyczne czy agregatorzy oferujący usługi DSR (ang. demand side response, czyli usługi redukcji zużycia energii elektrycznej przez odbiorców), o których jest mowa w nowej dyrektywie w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej^[1].

- Spółki dystrybucyjne powinny wspierać rozwój wspólnot i klastrów, ponieważ tylko dobrze zarządzana energetyka obywatelska będzie mogła stanowić wsparcie dla krajowego systemu elektroenergetycznego. To niewątpliwie duże wyzwanie dla sektora - zarówno pod względem technicznym, inwestycyjnym, jak i organizacyjnym. Dlatego konieczne jest stworzenie rozwiązań systemowych, które zapewnią, że przyłączanie źródeł do sieci i wprowadzanie energii nie będzie ograniczone barierami technicznymi czy handlowymi - zwraca uwagę Rafał Gawin.

Proces transformacji sprawia, że ze strony operatorów niezbędna jest duża elastyczność - zarówno w działaniu, ze względu na nieznaną dynamikę transformacji energetycznej, oraz w pozyskiwaniu usług - ze względu na dynamiczne zdarzenia zachodzące w pracy systemu elektroenergetycznego.

Usługi elastyczności: kim jest fleksument?

Energetyka zmienia się w sposób rewolucyjny: pojawiają się nowe technologie, nowe innowacyjne usługi oraz przedsiębiorstwa je świadczące. Dynamicznie rozwija się energetyka obywatelska. Wpływ prosumentów oraz nowych technologii stosowanych m.in. w klastrach energii w dużej mierze przełoży się na funkcjonowanie systemu elektroenergetycznego. Integracja rynku powinna uwzględniać wytwórców energii odnawialnej, dostawców nowych usług energetycznych, magazynowanie energii i jej elastyczny odbiór. Właśnie dlatego coraz większą rolę będą odgrywały usługi elastyczności, które zaprojektowane we właściwy sposób umożliwią zarówno konsumentom, jak i nowym uczestnikom rynku (w tym m.in. fleksumentom, agregatorom) udział w transformacji energetycznej.

- Digitalizacja sektora, umożliwiając świadczenie usług elastyczności na rzecz operatorów, stworzy warunki zarówno dla wytwórców, jak i odbiorców do aktywnego zaangażowania w rynek w nowej roli fleksumentów, czyli podmiotów, które nie tylko produkują energię na własne potrzeby, ale też dają systemowi energetycznemu dodatkową wartość – ocenia Prezes URE.

Mając świadomość rosnącego znaczenia tego obszaru dla całego systemu elektroenergetycznego, URE zainicjował debatę ekspercką „Jak zaprojektować usługi elastyczności?” w ramach międzynarodowego [webinarium](#), w którym udział wzięło ponad 120 uczestników - przedstawiciele brytyjskiego regulatora ([OFGEM](#)), operatorów systemów dystrybucyjnych, operatora systemu przesyłowego oraz stowarzyszeń branżowych, czyli podmiotów, które potencjalnie mogą oferować takie usługi.

- Wykorzystując nowe technologie, innowacyjne przedsiębiorstwa świadczące usługi energetyczne powinny umożliwić wszystkim odbiorcom pełne uczestnictwo w procesie transformacji energetyki przez zarządzanie ich zużyciem energii w celu zapewnienia energooszczędnych rozwiązań, które umożliwią im zaoszczędzenie pieniędzy i przyczynią się do ogólnego zmniejszenia zużycia energii – zaznacza Rafał Gawin. - Właśnie dlatego bardzo dużą rolę będą tu odgrywały usługi elastyczności, które zaprojektowane we właściwy sposób umożliwią konsumentom, nowym uczestnikom rynku udział w transformacji energetycznej. Konieczne jest zatem utworzenie takiego modelu rynku, który umożliwi funkcjonowanie nowych podmiotów przy jednoczesnym zapewnieniu stabilnego działania sieci dystrybucyjnej i przesyłowej.

Co jeszcze ważnego przyniósł miniony rok?

- W 2020 r. Prezes URE przeprowadził dwie aukcje na premię kogeneracyjną za sprzedaż energii elektrycznej wytworzonej w jednostkach kogeneracji. [Pierwszą](#)

[aukcję wygrała oferta przedsiębiorstwa Miejska Energetyka Ciepła Piła](#), która po rozstrzygnięciu aukcji wybuduje nową jednostkę kogeneracji o mocy zainstalowanej elektrycznej ponad 8 MW. Wartość premii dla tego podmiotu wyniosła ok. 39 mln zł. W wyniku [rozstrzygnięcia drugiej aukcji](#) powstanie 21 MW mocy zainstalowanej w źródłach wytwórczych. Pięć jednostek kogeneracyjnych otrzyma łącznie 95 mln złotych wsparcia.

- URE współpracował z Polskim Towarzystwem Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej przy opracowaniu „[Przewodnika prosumenta w gospodarstwie domowym](#)”. Publikacja adresowana jest do odbiorców w gospodarstwach domowych zainteresowanych zakupem i zainstalowaniem fotowoltaiki, czyli prosumentów i stanowi odpowiedź na potrzeby i pytania adresowane między innymi do URE.
- URE przygotował [pakiet informacyjny](#) dotyczący systemu wsparcia w formie premii gwarantowanej indywidualnej dla wytwórców energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji.
- W ramach prac rządu nad przepisami tzw. tarczy antykryzysowej, Prezes URE przedstawił szereg postulatów dotyczących m.in. ustępstw i wydłużenia terminów sprawozdawczych (m.in. [ułatwienia dla przedsiębiorców branży paliwowej w składaniu regulatorowi sprawozdań dotyczących paliw i biopaliw ciekłych](#)). Wprowadzono także regulacje, które pozwalają energetycznym i gazowym przedsiębiorstwom infrastrukturalnym na przedłożenie Prezesowi URE do uzgodnienia projektów planów rozwoju oraz sprawozdań z ich realizacji nawet o rok później. [Wydłużono terminy na realizację niektórych obowiązków informacyjnych wynikających z ustawy o zapasach. Wydłużono również ważność świadectw kwalifikacyjnych, które wygasają w okresie od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. oraz możliwości przeprowadzenia w trybie zdalnym sprawdzenia kwalifikacji w okresie do dnia 31 grudnia 2020 r.](#)
- Kierując się koniecznością zachowania ciągłości pracy przy eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i wychodząc naprzeciw oczekiwaniom sektora, w listopadzie Prezes URE skierował do Ministra Klimatu i Środowiska [propozycję dalszego przedłużenia ważności świadectw kwalifikacyjnych i zdalnego trybu prowadzenia weryfikacji kwalifikacji](#) prowadzonego przez komisje kwalifikacyjne, poprzez uwzględnienie tych postulatów w projektowanych zmianach ustawy - kolejnej tarczy antykryzysowej.
- [W styczniu gościem Prezesa URE był Klaus-Dieter Borchardt, zastępca Dyrektora Generalnego Dyrekcji Generalnej ds. Energii Komisji Europejskiej \(DG ENERGY\)](#). Rozmowy dotyczyły m.in. zagadnień związanych z morską energetyką wiatrową.
- W kwietniu CEER przyjęła raport *Recommendations on Dynamic Price Implementation*, zawierający wytyczne, które - zdaniem europejskich regulatorów - powinny zostać uwzględnione przy [wdrażaniu umów z tzw. ceną dynamiczną](#).
- W listopadzie [Komisja Europejska opublikowała unijną strategię na rzecz energii z morskich źródeł odnawialnych](#). Celem opracowanej przez Komisję strategii jest

zwiększanie udziału energii z morskich źródeł odnawialnych w miksie energetycznym.

- W październiku na zaproszenie Prezesa URE [z wizytą w Polsce przebywał Christian Zinglensen, dyrektor unijnej Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki](#) (ACER, Agency for Cooperation of Energy Regulators). Celem wizyty było między innymi omówienie najważniejszych wyzwań stojących przed polskim rynkiem energii oraz działań zaplanowanych w ramach transformacji sektora. ACER ma do odegrania kluczową rolę we wdrażaniu wielu priorytetowych działań w obszarze europejskiej polityki energetycznej.

Szczegółowe podsumowanie aktywności URE we wszystkich obszarach objętych kompetencjami Prezesa Urzędu, zostanie przedstawione w Sprawozdaniu rocznym, które regulator przekaże ministrowi właściwemu ds. energii do końca kwietnia br.

Kontakt dla mediów:

Agnieszka Głośniewska
Rzecznik prasowy
Departament Komunikacji Społecznej URE
rzecznik@ure.gov.pl
tel. 601 252 655

---

^[1] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE

Data publikacji : 28.01.2021
Data modyfikacji : 08.04.2022

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

